

Schriftlezing:

PSALM 62

"WORDT ER NOG STILTE GEVONDEN?"

DOOR KLAAS DE BOER

Lieve mensen, de laatste paar dagen ben ik op vakantie geweest en ik heb genoten. Ik ben op vakantie geweest in het mooie Drenthe. Ik heb gefietst en midden op de hei heb ik op een heuveltje gezeten en heb ik geluisterd naar... de stilte. Ik moet zeggen: het was adembenemend. Het was gewoon iets bijzonders om daar te zijn. Je hoorde alleen maar het fluisteren van de wind door de takken van de bomen en je hoorde het tjilpen van de vogels. Om stil van te worden. Maar plotseling werd de stilte doorbroken door een straaljager die de stilte wegnam. Toen dacht ik: waar wordt er nog stilte gevonden? Ik dacht ook nog aan dat kleine versje dat zegt:

Min de stilte in uw wezen, min de stilte die bezielt.

Zij die alle stilte vrezten, hebben nooit hun hart gelezen,
hebben nooit geknield.

Ja, de wereld is anders geworden door de jaren heen. Vroeger had je stilte. Het rustige schip met de zeilen is weggenomen door motoren die de stilte wegnemen. De rust in de straten is verdwenen door auto's, brommers en motoren. In de huiskamer is het ook al met de stilte gedaan. Hoor je nog het tikken van de klok? Hoor je nog het stille samenzijn? Waar wordt er nog stilte gevonden?

Ik vroeg mij deze week af: is er nu nog tijd voor meditatie, voor gebed? Steeds weer voel je die beklemming om je heen dat die stilte niet meer gevonden wordt, dat de geluidsbarrière doorbroken wordt en dat je behoefte hebt aan stilte.

Ik ben deze week, afgelopen maandag, even op Internet gaan zoeken: wat is nu het stilste plaatsje in Nederland? Weet u het? Echt? Odijk? Nee, weet u wat het stilste plaatsje is? Zeven kilometer boven Uithuizen en twintig kilometer boven Groningen. Dat heeft een geweldige naam. Weet u hoe het heet? Doodstil. Ja, ik heb het nooit geweten, maar het bestaat echt. En ik kon ook begrijpen dat ze gezegd hebben dat het één van de mooiste plaatsen van Nederland is, van de mooiste plaatsnamen althans. Ik zag ook dat ze een paar jaar geleden gekeken hebben wat het stilste plekje van Nederland is. Het bleek niet Drenthe te zijn. U kunt het vinden ergens in Brabant. Dan kun je begrijpen dat de stilte soms weldadig aan doet en dat je wilt weten waar dat stilste plekje is.

Daarom heb ik Psalm 62 gelezen. De stilte voor God, waar David om bidt. Dat is een heel bijzondere stilte, dat je je stil gaat houden voor de Heer. Dat je niet je mond opendoet, maar dat je het overlaat aan de bedoelingen van de Here God. David zegt: "Doch gij, mijn ziel, zwijg Gode."

Bij mensen komt ook een negatieve stilte voor. Als je iemand iets vraagt om wat te zeggen en die zwijgt in alle talen. En het is ook een pijnlijke stilte als iemand iets doms zegt en jij er niet op antwoorden kunt. En het is bijzonder pijnlijk, het kan vreselijk pijn doen als iemand dood gezwegen wordt door de stilte.

Ik heb ontdekt dat het moeilijk is om stil te zijn. De stilte van het geloof, de stilte van de verwachting die komt, is de stilte die gericht is op iemand, op God. En je ontdekt dat je die stilte nodig hebt. Maar soms

kun je in opstand komen, dan kun je je tot God verheffen en dan ben je niet meer stil; dan kletsen de waaroms naar de hemel toe. Waarom moet nu mijn kind sterven? En waarom moet ik nu zwerven voor Gods aangezicht?

Dat zijn vragen die David heeft gesteld. "Waarom moet mijn zoon mij tegenspreken en waarom moet mijn zoon tegen mij opstaan? Waarom? Waarom juist ik?" Dan is de stilte verbroken. "Doch gij, mijn ziel," zegt David, "zwijg Gode."

David, de dichter, wordt door vijanden omringd. Maar zijn ziel is stil is geworden. Even je leven op een rij zetten. Even, zoals wij dat dan zeggen, de wind door je haren laten gaan als anderen je hebben laten vallen. Als je misschien weer die duw hebt gekregen.

Komt ook nu nog voor wat David overkwam. En waar val je dan op terug? Dan val je terug op God. O ja, David geloofde wel, maar nu moet hij er zich voor inzetten: "Waar is God? Waarom?" Het gaat soms niet vanzelf dat je God in je leven wilt zien. Dan word je opstandig. En soms wil je God ook wel tegenspreken.

Dan komt die Psalm: "Van Hem is mijn heil, van Hem is mijn verwachting." En dan kijk je naar God. Zie je God dan als bij een Damocles wreed boven je hoofd hangen? Welnee, bij Hem is heil, bij Hem is zekerheid, bij Hem is zaligheid. Hij is mijn Rotssteen. David schreeuwt het uit: "Bij Hem kan ik terecht. Op Hem kan ik bouwen. Hij is te vertrouwen. Hij is de Rotssteen. Hij is mijn Toevlucht." En wat je dan ook overkomt, het zwijgen ertoe! zegt David.

Wij hebben dat overgenomen in dat prachtige lied: "Beveel gerust uw wegen, het is wijsheid wat Hij doet." Ja, dat moet je kunnen: het is wijsheid wat Hij doet.

Het stond geborduurd bij mijn zusje van twaalf die een hersenziekte kreeg en die daar zo zat in haar stoel. Ze kon niet meer praten. Boven haar hoofd: "Het is wijsheid wat Hij doet." Ik kon dat nooit begrijpen. Ik kon nooit zeggen: "Het zwijgen ertoe." Ik was altijd opstandig: "Waarom? Waarom? Waarom?" Zou je niet zwijgen? Zou je niet stil zijn?

Hoe vaak heb ik die gesprekken niet met mensen? Dan krijg je door de telefoon dat ernstige gesprek met die vragen: "Waarom moest nu mijn man weggenomen worden? Waarom krijg ik nu die ernstige ziekte? Waarom moet juist mijn kind lijden? Waarom doet God mij dit nu aan?" Wij willen God soms tegenspreken. Dat zegt David ook: "Wij weten het beter." "Maar," zegt hij, "wij moeten Gode zwijgen." Hij is God. Hij is een Rots, Hij is een Rotssteen en wie op Hem bouwen wil, kan veilig de toekomst aan.

Dan hoor je dat lied:

U bent mijn schuilplaats, Heer.
U vult mijn hart steeds meer.
Telkens als ik angstig ben, steun ik op U.
En als ik zwak ben, dan ben ik sterk
in de kracht van de Heer.

Dat leert David in de stilte, Waar wordt er nog stilte gevonden? Immers, zegt David, mijn ziel is stil tot God. Wij hebben onze ziel tot zwijgen gebracht en het is nu stil.

Ik weet, dat is moeilijk. Dat is geweldig moeilijk. Het gaat misschien wel dwars tegen je in. Het ging ook dwars tegen David in. Wij zien het zelf graag zo anders. Geen smart meer, geen zorg, geen verdriet, geen moeite. Soms houdt God Zijn bedoeling verborgen. Dan zie ik – het is jaren geleden – nog steeds: "Het is wijsheid wat Hij doet." En dan heb je nog op je netvlies je zusje zitten en je weet: ja, het is wijsheid wat Hij doet.

Ik las deze week een verhaal van een Jappenkamp waar vier mannen werden doodgeschoten. Toen werd er gevraagd: "Wat wil je nog doen voordat je de kogel krijgt?" Toen zijn ze neergeknield en ze hebben

aan de Here God gevraagd: "Ontvang ons, nu wij stil worden voor U." Eén van de dochters van de mensen die neergesabeld werden door de kogels kon dat niet begrijpen.

Maar één van de mensen die de mitrailleur en het geweer bedienden vertelde later voor de radio zijn verhaal. Zij klaagde God aan en ze had gezegd: "Waarom? Waarom?" Maar hij vertelde dat die mannen, die neergeknield waren, hem intens had aangegrepen. Toen begreep zij het pas: dat was het werk van God om mensen te redden. Toen begreep ze het.

Hij is mijn God, Hij is mijn heil, Hij is mijn zaligheid. Misschien word je daar wel stil van, dat je het over mag geven in Zijn handen. Dat is niet makkelijk. Misschien dat je dat wel leren moet. Het gaat tegen je eigen wil in. Het moet geleerd worden op de leerschool van de Here Jezus. Leer maar om stil te zijn.

Leer maar om stil te zijn, want je bent niet alleen,
zodat je ontdekken zult: God is om je heen.
Leren om stil te zijn, dat is even wennen.
Maar door stil te zijn leer je God steeds beter kennen.
Stil, stil, wees nu maar stil
voor als je schuilen wil.

Leer om stil te zijn, leer op God te wachten,
want Hij spreekt tot jou door een gedachte.
Leer om stil te zijn, want je bent Zijn kind.
Zo kan Hij je laten merken hoe lief Hij jou vindt.
Stil, stil, wees nu maar stil
voor als je schuilen wil.

Leer om stil te zijn, want je hebt soms verdriet.
Al lijkt het niet zo omdat een ander dat ziet.
Maar leer stil te zijn, want God weet ervan
en Hij is de beste die jou troosten kan.
Stil, stil, wees nu maar stil
voor als je schuilen wil.

Moet je leren! Dat gaat niet vanzelf. Dat moet je misschien wel gegeven worden door de genade van de Here God. Leg maar stil je hand in Zijn handen en ga met Vader op weg. Hand in hand met Hem. Dan zwijg je als God spreekt in je leven. En dan ontdek je dat het geloof je draagt, dat het geloof je vasthoudt en dat de Heilige Geest je ondersteunt met Zijn krachtige daden. Zo leer je dat je Hem je levensschip moet laten besturen. Doch gij, mijn ziel, zwijg Gode. Stel u gerust: zwijg Gode stil. Misschien gaat het wel tegen je eigen natuur in, want wij willen graag zelf bepalen wat wij doen. Wij willen graag zelf bepalen hoe ons leven geleid wordt. Vaak beseffen wij niet dat wij het roer uit handen moeten geven en dat wij Hem aan boord van ons levensschip moeten houden.

Ga maar bidden, dat heeft de Here Jezus ons zelf geleerd: "Uw wil geschiede..." Dan word je stil. Dan zie je dat het beleid van God soms totaal anders is. Maar dan ben je wel veilig als mens. "Dan voel je je in een schuilplaats, dan voel je je in een burcht," zegt David. Dan voel je je in een burcht, omgeven door een enorm leger, maar je bent in de handen van God. Misschien ervaar je dat juist op de hoogtepunten. Maar ook in die *dalmomenten* - ook zo'n mooi woord - ook in die dalmomenten is de Here God erbij en laat Hij je dat ervaren. Dan is dat misschien wel een gebed voor jezelf. Dan voel je je veilig in het dal, dan voel je je veilig op die heuvel, in die burcht, op de top van die bergen. Al word je door vijanden belegerd, je weet één ding: ik ben veilig in de handen van God, want God geeft je echte zekerheid.

Maar in de stilte zegt Hij mij:
Mijn lieve kind, Ik ben dichtbij.
In de stilte zal Ik bij je zijn
en met je delen angst en pijn.
Door te zwijgen zul je horen wat Ik wil,
wees daarom stil. Ik spreek tot jou in stilte.
Dank U, Heer, dat ik nu weet
dat U nimmer mij vergeet,
dat door zwijgen ik spreken kan,
dat door luisteren ik horen kan,
dat de stilte waardevol kan zijn.
U vult mij met Uw woord in stilte.

Met mijn kleinkinderen was ik deze week op een kunstmarkt. Er waren mensen bezig allemaal schilderijen te maken. Er waren er ook die klaar waren. Toen stond er zo in één keer een prachtig bos met bloemen en daar stond wat naast. En de kleine vroeg aan mij: "Opa, wat is dat?" Ik zat te kijken en ik zei: "Joh, dat is een stil-leven." Wordt er nog stilte gevonden?

Lieve mensen, ik hoop dat u allemaal Koninklijke stillezens wordt. Dan weet je dat je de stilte vindt, dat je de afhankelijkheid beleeft en rust vindt in je hart. En dan antwoordt je: "Dank U voor de stilte."

Stilte over alle landen.

In deze nacht
vouwen wij tesaam de handen
voor deze nacht.

Amen.